

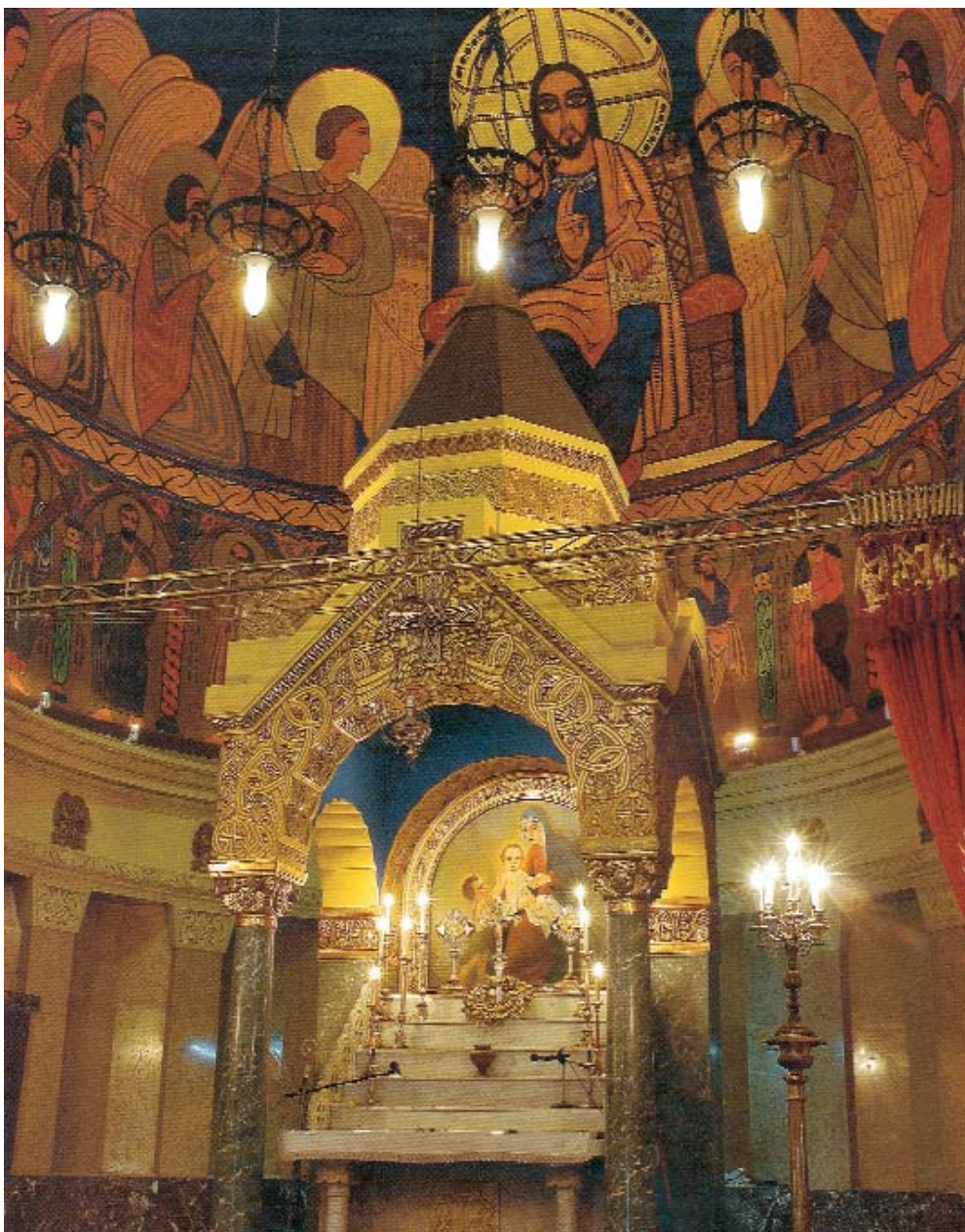
ՏԵՂԵԿԱՏՈՒԻ

ԴԵԳԻԵԳԱԾՆ

ديجيجادو

Հրատարակություն Գահիրեի Հ.Բ.Ը.Մ.Ի

نشرة جمعية القاهرة الخيرية الأرمنية العامة

Գահիրեի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցիին մայր խորանը ամբողջական վերանորոգումեն ետք

ՏԵՂԵԱՍՏՈՒ

Պաշտոնաթերթ Գափիթի
Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության
Հեռաձայն: 22916444 - 24151127 - 24152478
Հեռապատճեն: 22916916

DIEGHIEGAIDOU

Periodical published by
Armenian General Benevolent Union - Cairo
Tel.: 22916444 - 24151127 - 24152478
Fax: 22916916
e-mail: agbuc@menanet.net
www.agbuegypt.org

ديجيجادو

نشرة دورية
لجمعية القاهرة الخيرية الأرمنية العامة
ت: ٢٤١٥٢٤٧٨ - ٢٤١٥١١٢٧ - ٢٢٩١٦٤٤٤
فاكس: ٢٢٩١٦٩١٦

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳԻՐ
Արաքսի Տեղվերեան

**ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ**
Պերճ Թերզեան

**ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ
ՁԵՒԱՌՐՈՒՄ**
Շահէ Լուսարարեան

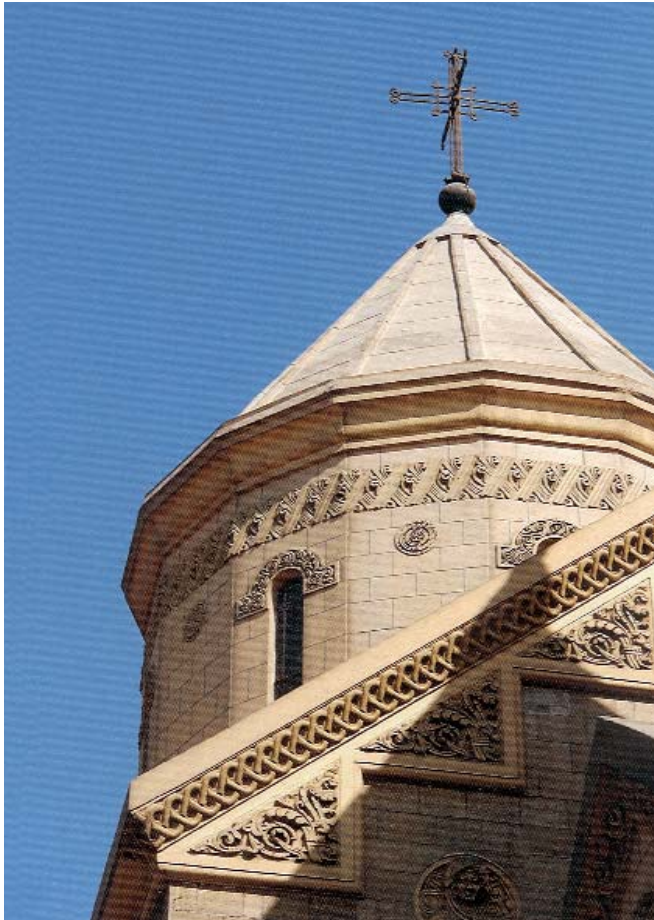
**ՀԱՄԱԿԱՐԳԶԱՅԻՆ
ՇԱՐՈՒՄԸ**
Անի Պողոսեան
Ռիթա Եմէնիճեան

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Nubar Printing House

ԹԻՒ 50 Նոր Շրջան
ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2009

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայկական Եկեղեցին Սոսի Ներետեան- Յակոբեան	1
Խորհրդաւոր Տարեդարձ Անժիկ Յակոբեան- Կանիմեան	5
Գափիթի ՀԲԸՄ-ի Մասնաճիւղը կը Պատուէ Գերազանցիկ Ուսանողները Արփի Խաչերեան	6
Կաղանդ Պապան կ'այցելէ ՀԲԸՄ-ի «Ծիածան» Երգչախումբին Արփի Խաչերեան	9
Ձեկոյց՝ Հայաստանի Սահմանամերձ Շրջաններէն Լուսահովիտ համայնքին մասին	10
ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Տոցթ. Ռուբէն Կարապետեանի Սիրիայի Տեղն ու Դերը Արաք-Իսրայէլական Հակամարտութիւնում	11
Նոր Հրատարակութեան Մը Շնորհանդէսը	12
Հայ Եկեղեցին եւ Իր Դիմագրաւած Մարտահրաւերները	14
Աղեքսանդրիոյ Գրադարանի Երգչախումբին Ելոյթը Գափիթի մէջ Սոսի Ներետեան- Յակոբեան	16
Աղեքսանդրահայ Արուեստագետ Սարգիս Թօսունեանի Ցուցահանդէսը Հրանդ Զէշիշեան	17
ՀԳՄ-ի Երիտասարդական Փառատօնի 50-ամեակ Անի Պողոսեան	18
Ոչխարասեղան	19
Տիկնանց Յանճնախումբի Կաղանդի Պազար Արփի Խաչերեան	19
Գնդամուղի Մրցաշարը	20

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻԶ ԸԱՅԿԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ՝ ԼԵԶՈՒ ՍԸ ԲԱՐԵՊԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ՆՈՒԻՐՈՒՄԻ

Այս խորհրդալուր ու տպալուրիչ վերնագրին տակ, Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր Տաճարը կը ներկայացուի, Գահիրէի մէջ հրատարակուող Obelisque պարբերաթերթի ձմեռ 2008-ի թիւին մէջ:

Փոխ խմբագիր Donald Benson-ի գրած ակնարկը եւ լուսանկարիչ George Fakhry- ի հրա-

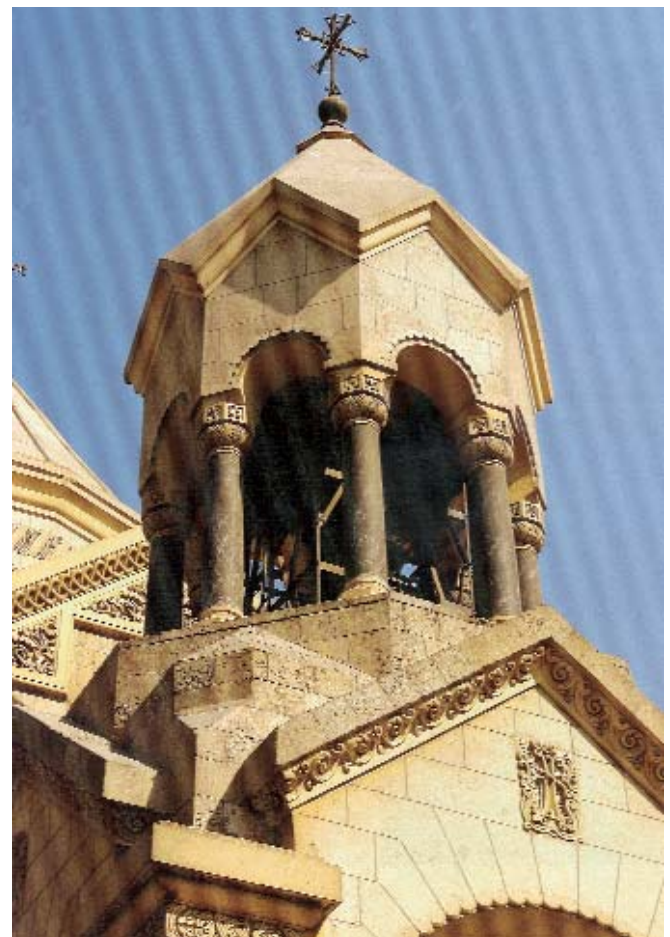

շալի լուսանկարները, տասը էջերու վրայ Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցիին ներքին ու արտաքին քանդակներուն, որմնակարչութեան, նկարներուն ու յարդարանքին մանրամասն նկարագրականով, հայկական աւանդական եկեղեցիներու ճարտարապետական շքեղութիւնը ընթերցողին կը ներկայացնեն:

Յօդուածագիրը իր ակնարկին սկիզբը կարճ պատմական տուեալներ կու տայ եկեղեցիին մասին:

Գահիրէի հայկական այս եկեղեցին, կ'ըստ ան, կառուցուած է 1928-ին, այդ ժամանակ Ապպաս՝ ապա Նազի Թագուհիին անունով կոչուած, այժմու Գահիրէի ամենաբանուկ պողոտաներէն Ռամսեսի վրայ: Հակառակ անոր որ եկեղեցիին շրջակայքը խճողուած է տուներով, ան ակնառու է իր իւրայատուկ տեսքով ու կը նկատուի մայրաքաղաքին ամենահին քաղաքական եկեղեցիներէն մէկը:

Հայերը Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցիին

շինութեան սախաճեռնեցին, երբ մեծ թիւով հայ ընտանիքներ ձգելով Պէյն Էլ Սուրէյնի շրջանին մէջ իրենց բնակարանները, ուր կը գտնուէին սաեւ իրենց արդէն լուրջ վերակառուցման կարօտ Ս. Աստուածածին եկեղեցին եւ Առաջնորդարանը, փոխադրուեցան աւելի նոր շրջաններ:

1928-ին կառուցուեցաւ նոր եկեղեցի մը բարերար Գրիգոր Եղիայեանի նուիրատուութեամբ: Գրիգոր Եղիայեանի կտակով եւ Պօղոս Նուպար փաշայի տնօրինումով շինութիւ-

նը վստահուեցաւ ֆրանսաբնակ ծանօթ ճարտարապետ Լեւոն Նաֆիլեանի: Ճարտարապետը հայկական աւանդական եկեղեցիներու ճարտարապետական ոճէն ներշնչուած, կառուցած է քարաշէն, խաչաձեւ եւ կոնաձեւ գմբէթներով ճարտարապետական գլուխ գործոց մը:

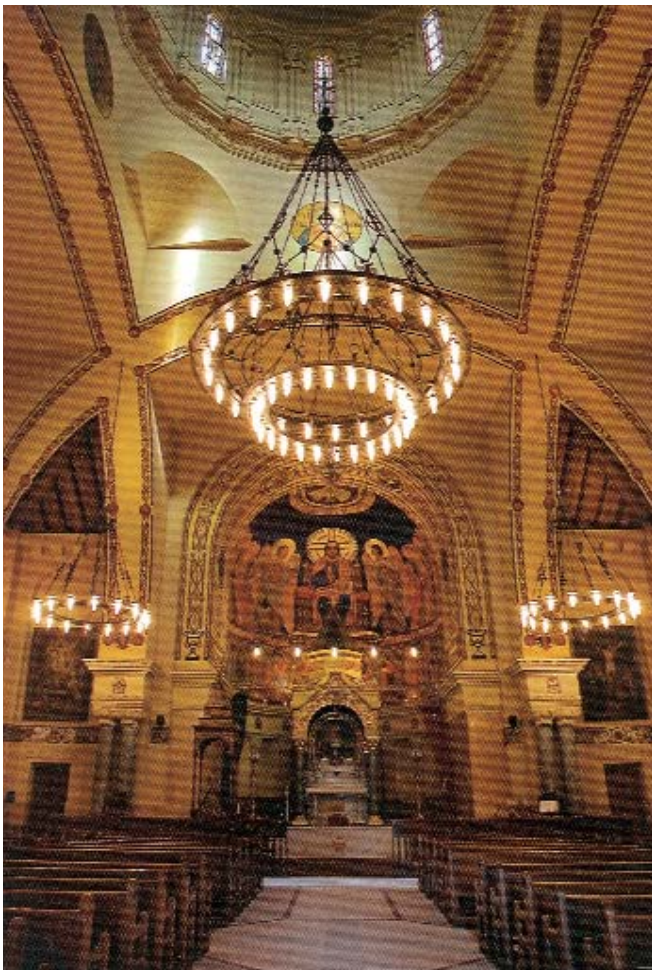
Որպէս շինանիւթ գործածուած է ամրացուած պեթոնը: Արտաքին երեսները պատւած են յղկուած քարերով, իսկ ներքին պատերուն ծեփը սմանցուած է քարի: Յատակին եւ սիւներու պատուանդաններուն համար գործածուած բարձրորակ գաճաքը այն պատրանքը կու տայ, թէ եկեղեցիին սիւները իսկական մարմարէ շինուած են: Այս տեսակ արուեստի հմուտ կիրառումը սկսած էր 20-րդ դարու սկիզբը, ոչ ծախսալից, սակայն շքեղ կառոյցներ ստեղծելու համար:

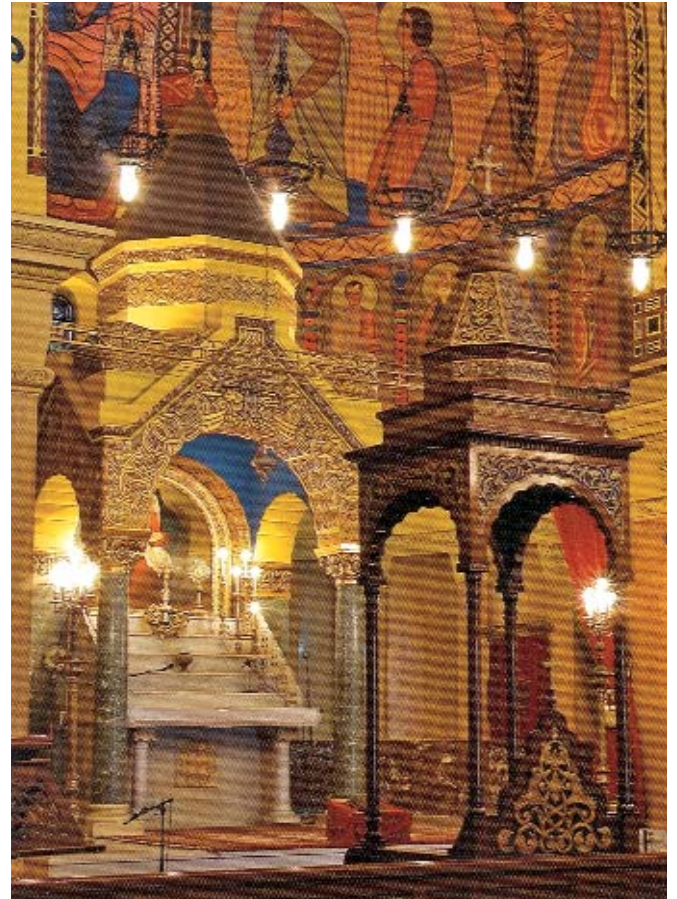
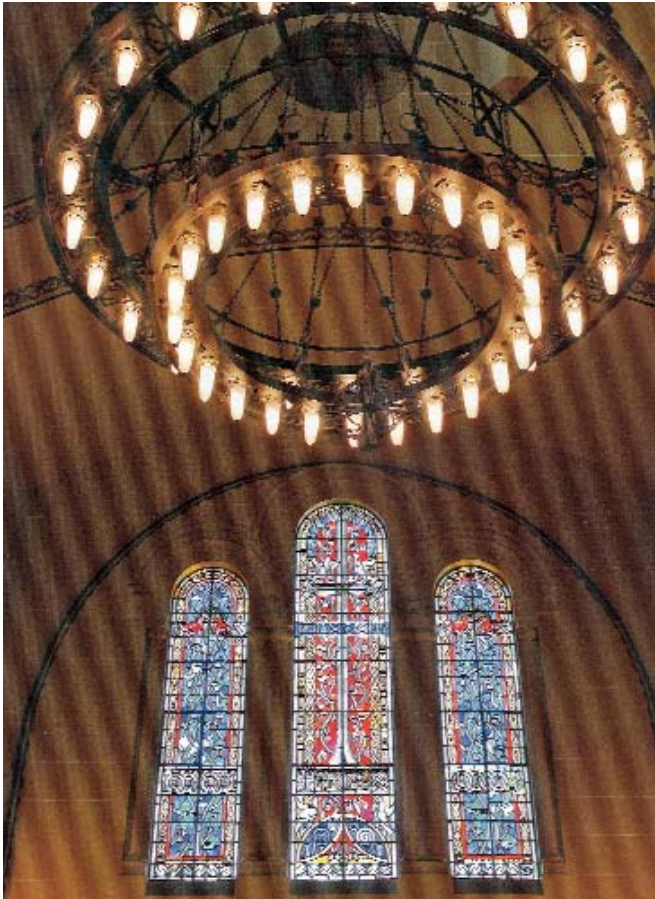
Խորանը յղացումն է ճարտարապետ Լեւոն Ազնաւուրի, իսկ քովի սենեակներուն գծագրութիւնը՝ ճարտարապետ Մարկոստֆի:

Խտալացի արուեստագետ Kolouchi նկարած է խորանին որմնանկարները եւ մայր կամարներուն զարդանախշերը, որոնք բիզանդական եւ հայկական միջնադարեան մանրանկարչութենէն մանրամասներ կը պատկերեն:

Լուսամուտերուն նկարագարողուած գունագեղ ապակիները եկեղեցիին աչքառու յարդարանքներէն են: Անոնք այդ ժամանակաշրջանին Եգիպտոսի մէջ գործող իտալական De Ferro ընկերութեան հսկողութեամբ պատրաստուած են:

Յօդուածագիրը իր ակնարկին վերջաւորութեան անդրադառնալով եկեղեցիին վերաշինութեա՞ն թէ «վերաերիտասարդացման» կ'ըսէ. Ութսուն տարուան հնութիւն ունեցող շէնք մը վերանորոգելը մեծ ուշադրութեան կը կարօտի, որպէսզի կառոյցին շինարարական

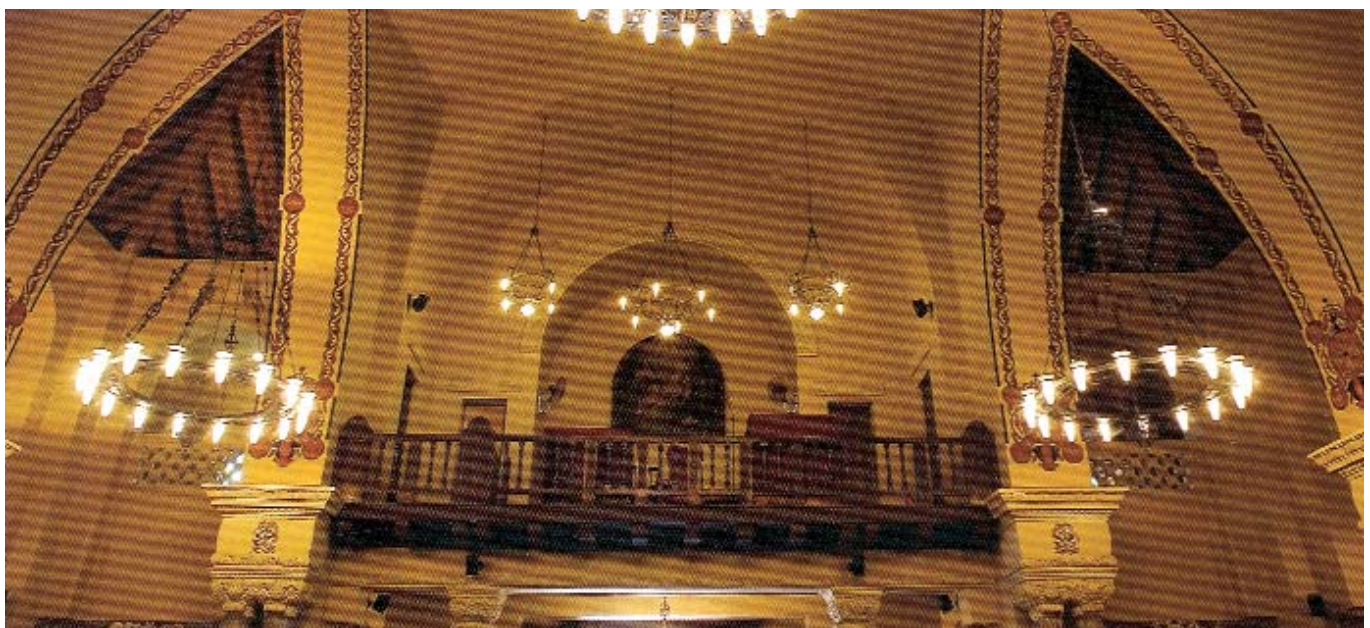

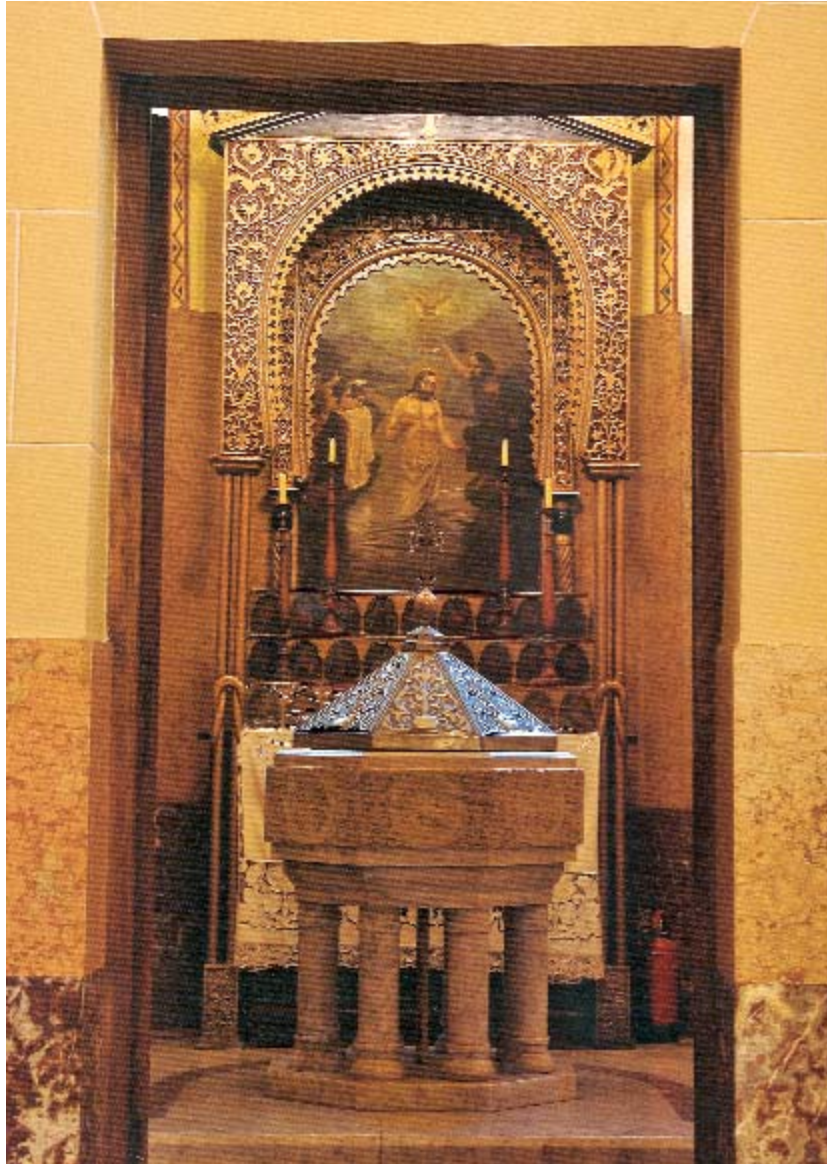
մանրամասներն ու պատմական դիմագիծը պահպանուի: Այդ աշխատանքը Համբիկեան-Իպրաշի Architecture and Heritage Management ընկերության կողմէ գործադրուեցաւ:

Տոքթ. Նայիրի Համբիկեան մասնագիտութեամբ վերաշինութեան ճարտարապետ է, որ գործնական եւ իմացական բացառիկ կարողութիւններով օժտուած է, որոնց շնորհիւ կըր-

ցած է նման ծաւալի աշխատանք մը իրականացնել:

Նայիրին իրեն յատուկ համեստութեամբ վերանորոգման աշխատանքներուն մասին կը խօսի: Ան ամենափոքր մանրամասնութիւններն անգամ նկատի առած է աշխատանքի ընթացքին: Եկեղեցիին հիմերը ամրապնդած է, շէնքին արտաքին պատերը մաքրած եւ կլիմայական պայմաններուն դէմ պաշտպանած

(Weather- proof) եւ եկեղեցիին ելեկտրական թելերու ցանցը ամբողջովին փոխած: Յարգելի ճարտարապետուհին ամենացայտուն աշխատանքը եկեղեցիին ներքին յարդարանքներուն՝ որմնանկարներուն, խճանկարներուն եւ զարդանախշերուն վերանորոգումն ու մաքրութիւնն է, զոր իր աշխատախումբը կատարած է ամենայն բժախնդրութեամբ:

Եկեղեցիին ներքին եւ արտաքին բոլոր զարդաքանդակները մաքրուած են եւ երբեմն ալ փոխարինուած:

Եկեղեցիին վերանորոգման ամբողջ ծախսը՝ մէկ միլիոն ե.ո., Առաջնորդարանը հոգացած է, իսկ անոր վերաբացումը տեղի ունեցած է 2007-ի Նոյեմբերին:

Մօտաւորապէս այս է Obelisque պարբերաթերթին մէջ պատասխանատու խմբագիր Donald R. Benson-ի Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լու-

սաւորիչ եկեղեցիին վերանորոգման նկարագրականը:

Հոս հարկ է նշել, թէ այս յօդուածին, նման պարբերաթերթի մը մէջ լոյս ընծայումը կը պարտինք հայուհիի մը, տիկին Շողիկ-Էլսա Կարիպեանի, որ պարբերաթերթին վարչական կազմին մաս կը կազմէ որպէս մշակոյթի եւ կապի (Culture and Liaison) պատասխանատու:

Նշենք նաեւ թէ Obelisque պարբերաթերթի անձնակազմը նիւթեր կը հաւաքէ, բարձրորակ թուղթով եւ գունաւոր տպագրութեամբ եգիպտական ճարտարապետութեան, մշակոյթին, կենցաղին եւ այլ նիւթերու այլազանութիւն մը ներկայացնելու համար իր ընթերցողին:

Սօսի Ներետեան- Յակոբեան

ԽՈՐՀՐԴԱԴՈՐ ՏԱՐԵՂԱՐԶ

Տարեդարձ Է: Յոբելեան... Այս ուրախ լուրը նախ շշուկով, ապա բարձրաձայն տուները մտաւ, սրահ ու դպրոց, Առաջնորդարան, Բարեգործական... Եւ որպէսզի իրականութիւն դառնայ նախ կնքահայր ու հովանաւոր հարկաւոր էր, ապա կազմակերպող ու կարգադրող:

ԶԲԸ Միութեան Գահիրէի մասնաճիւղի հովանաւորութեամբ, արուեստագետ Զրանդ Զէշիշեանը սկսաւ պրպտումները:

Յոբելեանի նախապատրաստական աշխատանքներուն սիրով միացաւ արձանագործ Սարգիս Թօսունեանը, որուն առաջին ուսուցիչը եղած էր յոբելեարը:

Ամիսներու տքնաջան աշխատանքը ունեցաւ հրաշալի արդիւնք: Յոբելեաններն ու ցուցադրութիւնները առիթ են, որ մարդոց յիշողութիւնը թարմանայ:

Տարիներ առաջ, Աղեքսանդրիոյ Պօղոսեան Ազգային Վարժարանին մէջ գծագրութեան ուսուցիչ մը կար, որուն շատ կը սիրէին ու կը յարգէին բոլոր աշակերտները: Բարեսիրտ էր պր. Զամբարը: Լայնախոհ էր ու ազատամիտ, ինչպէս ստեղծագործող իւրաքանչիւր անհատ: Անոր դասաժամերը ստեղծագործական էին ու արտասովոր՝ ոչ նման ուրիշ դասերու...

Այդպէս ալ անոր 100-ամեակը՝ նման չէ պարզ տարեդարձի մը: Զրաւիրուած են ոչ թէ արուեստագետ բարեկամները, այլ անոնց ստեղծագործութիւնները: Տարեդարձի հիւրերն են եգիպտահայ հին ու նոր սերունդի նկարիչներու եւ արձանագործներու ստեղծագործութիւնները:

Տարեդարձի խրախճանքը սկսաւ 6 Նոյեմբերին եւ 7 օր, 7 գիշեր՝ արքայական հարսանիքի մը պէս շարունակուեցաւ:

Ներկաներուն մէջ էին եգիպտահայ նկարիչներու նահապետ՝ Երուանդ Տէմիրճեանի ինքնանկարը, երգիծանկարի վարպետ՝ Սարուխանի թափանցիկ ժպիտն ու ծանօթ հերոսները, Սիմոն Շահիրիկեանի ուրախ ծաղրածուն, Աշոտ Զօրեանի գունագեղ պարտէզները... Զիւր են նաեւ ժամանակակից արուեստագետներու գործեր. Շանթ Աւետիսեանի պարուհիները: Առանց պարուհիներու տարեդարձ կըլլա՞ր: Վահէ Վարժապետեանի հսկայ ծաղկեփունջը իսկական նուէր է վարպետին:

Զրանդ Զէշիշեան արուեստագետը իր երագները բերած է տարեդարձին...

Կին արուեստագետները գծագրութիւններու հետ ուղարկած են իրենց սերն ու քնքշութիւնը: Իսկ արձանագործներ Սարգիս Թօսունեանի ու Արմէն Կըրպոյեանի քանդակները ժամապահներու պէս կը հսկեն բոլորին վրայ, ինչպէս այս փոքրիկ արձանը, որ աշակերտին նուէրն է իր սիրելի ուսուցիչին յոբելեանին առթիւ: Արուեստագետ Սարգիս Թօսունեանը

կերտած է արձան մը, որ կը ներկայացնէ ուսուցիչը եւ աշակերտը: Արձանը կու գայ ըսելու, որ Զամբարը նաեւ լաւ ու սիրուած ուսուցիչ էր, որուն չեն մոռնար իր աշակերտները:

Բոլոր հիւրերը ընդունուեցան անշուշտ, յոբելեարին ստեղծագործութիւններուն կողմէ: Զամբարի սակաւաթիւ նկարները պերճախօս են, բարձրաձաշակ: Ամէն նկարները այստեղ յայտնուած են անձնական հաւաքածոներէ: Որպէսզի յոբելեանն ու ցուցադրութիւնը կայանային, Սարուխանի դուստրը՝ տիկին Սեդա Ներսէսեան տրամադրեց 8 նկար եւ տիար Վրէժ Սէֆերեան իր հաւաքածոյէն 8 նկար ուղարկեց տարեդարձին:

Գեղանկարիչ Զամբար Զամբարծումեանի հարիւրամեայ յոբելեանին ներկայ էին բազմաթիւ հարազատներ, բարեկամներ, հրաւիրեալներ, արուեստագետներ, հետաքրքրասէր այցելուներ եւ ամենահարազատը, քոյրը՝ տիկին Արաքսին, որուն ժպտուն աչքերը կ'արտայայտէին անոր յուզմունքն ու ուրախութիւնը եւ հոգւոյն հրճուանքը:

Ներկայ էին նաեւ բարձրաստիճան հիւրեր, որոնց թուին, Մշակոյթի Նախարարութեան Կերպարուեստի Բաժնի նախագահ՝ Մոհսէն Շաալան, Աղեքսանդրիոյ Գեղարուեստից Թանգարանի տնօրէն Մուսթաֆա Ապտ Էլ Ուահապ, Աղեքսանդրիոյ Արուեստագետներու եւ Գրագետներու Միութեան ատենապետ տոքթ. Մոհամետ Րաֆիք Խալիլ, ԶԲԸՄ-ի Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ Մասնաճիւղերու ատենապետներ՝ տոքթ. Վիգէն Ճիզմէճեան եւ տիար Սարգիս Վարձպետեան...

Իսկ շաբթուան ընթացքին Աթէլիէի սրահները կ'աշխուժանային նոր այցելուներով: Եգիպտացի արուեստագետները մեծ հետաքրքրութեամբ կը դիտէին ցուցադրութիւնը: Լրագրողներէն մէկը ըսաւ, որ իր ուսուցիչը եղած է պր. Զամբարը: Պօղոսեան Վարժարանի եւ օտար դպրոցներու աշակերտները լայն բացուած աչքերով կը դիտէին նկարները: Աշակերտներէն շատերը այստեղ հասկցան թէ ի՞նչ ըսել է գեղանկար, ցուցադրութիւն... Շատեր իրենց համար գտան նոր աշխարհ մը եւ երբեք չեն մոռնար արեւային այս գոյները: Աշակերտներու բազմաթիւ հարցումներուն ամենայն սիրով եւ մանրամասնութեամբ բացատրութիւններ կու տար արուեստագետ Զրանդ Զէշիշեանը: Ամիսներով պատրաստուած եւ մէկ շաբաթ ապրած յոբելեանական ցուցադրութիւնը աւարտեցաւ: Մնացին արուեստով յագեցած շաբաթ մը, հաճելի հանդիպումներ, գունաւոր յիշողութիւններ...

Անժիկ Յակոբեան – Կանիմեան
Աղեքսանդրիա

ԳԱՇԻՐԵԻ ՇԲԸՄ-Ի ՄԱՍՆԱՃԻԻՐԸ ԿԸ ՊԱՏՈՒԷ ԳԵՐԱԶԱՆՑԻԿ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

Դեկտեմբեր 4 2008-ին, ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի մեջ տեղի ունեցավ 2007-2008 տարեշրջանի թիով 22 գերազանցիկ ուսանողներու մրցանակաբաշխությունը:

Շրջանաւարտներու մրցանակաբաշխումին նախորդեց ընդունելություն մը ուր ուսանողները, իրենց հարազատները եւ ՅԲԸՄ-ի վարչութեան անդամները մտերմօրէն զրուցեցին: Անոր յաջորդեց կարճ DVD-ի ցուցադրություն մը Շարլ Ազնաւուրի երեւանեան վերջին համերգին մասին: Ցուցադրութեան աւարտին խօսք առաւ տղթ. Վիգէն Ճիգմեճեան, որ բացատրեց թէ այս DVD-ի ցուցադրման նպատակն էր հայ երիտասարդներուն

ներկայացնել յաջողած աշխարհառջակ հայրենակից մը, որ իր գործերուն կողքին ժամանակ կը գտներ իր ազգին ծառայելու:

Գերազանցիկները ՅԲԸՄ-ի վարչութեան անդամներու ձեռամբ ստացան իրենց գերազանցութեան վկայականները, որմէ ետք անոնք նկարուեցան ՅԲԸՄ-ի վարչականներուն հետ:

Շնորհաւորություններ բոլորին եւ իրենց ծնողներուն ու հարազատներուն: Նաեւ շնորհակալություն ՅԲԸՄ-ի վարչութեան՝ այս գեղեցիկ աւանդությունը շարունակելուն համար:

2007-2008 տարեշրջանի Գաիիրէի գերազանցիկները ՅԲԸՄ -ի վարչութեան կարգ մը անդամներուն եւ զոյգ ազգային վարժարաններու տնօրէններուն հետ

Ե. ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ

Անթուան Մահեր Ասալ	97.71%
Ռոգա Ասպետ Արթինեան	97.10%
Վաչէ Սեպուհ Կապեան	94.29%
Արթին Վիգէն Թրայեան	93.71%
Գաթրին Վազգէն Իրատեան	93.71%
Դաւար Արմէն Մազլումեան	93.43%
Ռուբէն Պերճ Աւետիսեան	93.30%
Նաթալի Արթո Սրապեան	92.57%
Սանտրա Մունիր Շաուքի	91%
Մարիո Սկրտիչ Զերթիկեան	90.14%

Գ. ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ

Վարդան Պերճ Աւետիսեան	A
-----------------------	---

Գ. ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ

Լիտիա Նասրի Զապիպ	98%
Ռիթա Բիւզանդ Զաքարեան	93.3%

IGSCE

Նորմա Օհանես Վարդուկեան	A
-------------------------	---

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Անայիս Զրիստափոր Միքայէլեան	Գերազանց
Տրդատ Սահակ Տրդատ Զօհրապեան	Գերազանց
Յովհաննէս Խաչիկ Զիւլիանճեան	Գերազանց
Լորա Օհաննէս Վարդուկեան	Գերազանց
Կարապետ Զրայր Շահրոզեան	Շատ Լաւ
Անի Արեգ Օհաննէսեան	Շատ Լաւ
Արփի Սարգիս Յակոբ Խաչերեան	Շատ Լաւ
Սիլվա Յակոբ Պոյաճեան	Շատ Լաւ

Տիար Միսաք Չէճէնեան Անի Օհաննեսեանի կը յանձնէ մրցանակն ու վկայագիրը

Տիար Նորայր Տօվլէթեան կը շնորհաւորէ Արփի Խաչերեանը

Տիար Նորայր Տօվլէթեան կը շնորհաւորէ Յովիկ Բիւլիանճեանը

Տիար Բրիս Միքայէլեան Անայիս Միքայէլեանի մրցանակը եւ վկայագիրը յանձնած պահուն

Տիար Օսնիկ Պըլլըքտանեան կը շնորհաւորէ Տրդատ Չօհրապեանը

Տիար Գեորգ Աւանեան կը շնորհաւորէ Լորա Վարդուկեանը

Տիար Յակոբ Գարակեօգեան Սիկվա Պոյաճեանի մրցանակը եւ վկայագիրը յանձնած պահուն

Տրքթ. Վիգէն Ճիգլմեճեան Ռիթա Չաքարեանի մրցանակը ու վկայագիրը յանձնելէ ետք

Տիար Նորայր Տեօվէթեան Լիտիա Հապիպի մրցանակը յանձնած պահուն

Տիար Բրիս Միքայէլեան կը շնորհաւորէ Վարդան Աւետիսեանը

Տիար Միսաք Զէճնէնեան Սանտրա Մունիրի կը յանձնէ մրցանակն ու վկայագիրը

Տիար Նորայր Տեօվէթեան Արթիկ Թրայեանի մրցանակը յանձնելէ ետք

Տիար Յակոբ Գարակեօգեան կը շնորհաւորէ մրցանակակիր Թալար Մազումեանը

Տիար Օսնիկ Պըլըքտանեան Նաթալի Սրապեանի մրցանակը յանձնելէ ետք

Տիար Գեորգ Աւանեան կը շնորհաւորէ մրցանակակիր Ռուբէն Աւետիսեանը

Տիար Գեորգ Աւանեան Նորմա Վարդուկեանի կը յանձնէ մրցանակն ու վկայագիրը

ԿԱՂԱՆՂ ՊԱՊԱՆ Կ'ԱՅՑՑԵԼԷ ՇԲՆՍ-Ի «ԾԻԱԾԱՆ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄՔԻՆ

«Ծիածան» երգչախումբի պատանիները կը կարծէին թէ 25 Դեկտեմբեր 2008-ի հերթական փորձը իրենց սովորական փորձերէն մէկն էր: Սակայն անոնք չէին գիտեր թէ այդ օր իրենք Կաղանղ Պապայի այցելութիւններու ցանկին մէջն էին: Կաղանղ Պապան հեռուէն իրենց գեղեցիկ երգերը կ'ունկնդրէր եւ երբ փորձի աւարտը մօտեցաւ ան իր գաւազանը վերցուց եւ կամաց կամաց ՅԲԸՄ-ի կեդրոնի սանդուխները բարձրացաւ: Պատանիները երբ անոր գաւազանին ձայնը լսեցին Here Comes Santa Claus երգով զայն դիմաւորեցին:

Սօ. Միհրան Ղազէլեան Կաղանղ Պապային վստահեցուց թէ երգչախումբի բո-

լոր անդամները բարի էին եւ արժանի իրենց նուէրներուն: Երգչախումբը Կաղանղ Պապային ի պատիւ մի քանի երգ երգեց եւ անոր հետ պարեց: Երգ ու պարով զուարճանալէ ետք, Կաղանղ Պապան նուէրներ բաժնեց պատանիներուն եւ երգչախումբի պատասխանատուներ՝ Սօ. Միհրան Ղազէլեանին, Տիկին Գոհար Ղազէլեանին եւ Տիկին Նանօր Աբիկեանին:

Կաղանղ Պապային (թէ՞ Մամային) աջակցեցան օրիորդներ Սոնա Մարգարեան, Ռուբինա Ասլանեան, տիկիններ Ալին Ճիգմեճեան եւ Գարուին Արսլանեան:

Արփի Խաչերեան

Անթուան Մահեր վկայականը ու մրցանակը ստանալէն ետք

Վաչէ Կապէլեան մրցանակը ձեռքին

ԶԵԿՈՅՑ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍԱՀՄԱՆԱՄԵՐԶ ՇՐՋԱՆՆԵՐԷՆ ԼՈՒՍԱԽՈՎԻՏ ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՄԱՍԻՆ

Չորեքշաբթի 17 Դեկտեմբեր 2008-ի երեկոյեան ժ.ը. 9.00-ին, Գահիրեի ՀԲԸՄ-ի վարչութիւնը հրաւիրած էր միութեան անդամակցութիւնը հանդիպումի մը, որուն ընթացքին տեղեկութիւններ տրուեցան Հայաստանի սահմանամերձ շրջաններէն « Լուսափոփտ» համայնքի զարգացման մասին:

Նիւթին ներկայացումը կատարեց ՀԲԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի ատենապետ պր. Պերճ Թերզեան:

Ան բացատրեց թէ ՀԲԸՄ-ը արդէն յանձն առած է Արցախի մէջ երեք սահմանամերձ գիւղերու վերանորոգումը:

Ներկայ ծրագիրը մաս կը կազմէ այն որոշումին, որ առնուած էր 2006-ին գումարուած Հայաստան Սփիւռք Գ. համաժողովի ընթացքին, ինչ կը վերաբերի գիւղական շրջաններու զարգացման:

Ծրագիրը կը նախատեսէր որ զանազան կազմակերպութիւններ, առանձին հովանաւորներ եւ միջազգային կազմակերպութիւններ, իւրաքանչիւրը յանձն առնէ գիւղական շրջաններու զարգացման համար մշակուած ծրագիրներէն մին եւ իրագործէ զայն:

Այս ուղղութեամբ ՀԲԸՄ-ը յանձն առած է Տաւուշի մարզի սահմանամերձ «Լուսափոփտ»-ի

շրջանին մէջ շուրջ 400,000 ամերիկեան տոլար արժող ծրագրի մը իրագործումը, որուն պիտոճեն պիտի գոյանայ ՀԲԸՄ-ի աշխարհասփիւռ անդամներու մասնակցութեամբ:

Ծրագրուած ընդհանուր նպատակներն են ժողովուրդը հողին կառչած պահել, հեռաւոր գիւղական շրջաններուն մէջ ինքնաբաւ կեանքի պայմաններ ստեղծել եւ տեղական կենսական կառոյցները վերանորոգել ու արդիականացնել:

Պր. Թերզեան Power Point-ի դրութեամբ պատրաստուած սահիկներով մանրամասն տեղեկութիւններ տուաւ ծրագրին մասին, ըստ որուն ՀԲԸՄ-ը յանձն առած է դպրոցաշէնքի մը, համայնաքային կեդրոնի մը եւ համայնքային վարչութեան շէնքի մը կառուցումը կամ արդիականացումը, ինչպէս նաեւ շրջանին մէջ 60 հեկտար հողի ոռոգման համար ջուր հայթայթելու ծրագրի մը իրականացումը:

Ելոյթի աւարտին, լուսաբանութիւններ տրուեցան ներկաներուն կողմէ արծարծուած հարցերուն:

Հանդիպումէն ետք տեղի ունեցաւ պատշաճ հիւրասիրութիւն:

«Տ.»

ՏՈՔԹ. ՌՈՒԲԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ «ՍԻՐԻԱՅԻ ՏԵՂՆ ՈՒ ԴԵՐԸ ԱՐԱՔ-ԻՍՐԱՅԵԼԱԿԱՆ ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆՈՒՄ (1945-2000)»

Գահիրեի Համալսարանի Հայագիտական Կեդրոնի Գիտական Խորհուրդին որոշումով 2008-ի վերջաւորութեան Գահիրեի մէջ լոյս տեսաւ Եգիպտոսի մօտ ՀՀ Արտակարգ եւ Լիազօր Դեսպան, Արաքական Պետութիւններու Լիկայի եւ Ափրիկեան Միութեան մօտ ՀՀ Լիազօր Ներկայացուցիչ տոքթ. Ռուբեն Կարապետեանի «Սիրիայի Տեղն ու Դերը Արաք-Իսրայէլական Հակամարտութիւնում (1946-2000)» աշխատասիրութիւնը:

Աշխատասիրութիւնը հեղինակին տոքթորայի թէզն է զոր ան վերջերս պաշտպանած է Հայաստանի մէջ:

Աշխատութիւնը՝ կը գրէ հատորի խմբագիր՝ ՀՀԳԱԿ թղթակից անդամ, պատմական գիտութիւններու տոքթ. փրոֆ. Նիքոլայ Յովհաննիսեան, կը լուսաբանէ տարածաշրջանին մէջ տեղի ունեցած կարեւորագոյն դէպքերն ու իրադարձութիւնները, վերլուծութեան կ'ենթարկէ մեծ տերութիւններու քաղա-

քականութիւնը, Պաղեստինի հիմնախնդիրն ու արաք- իսրայէլական հակամարտութեան վերաբերեալ հանգուցային հարցերը:

Աշխատասիրութիւնը կը բովանդակէ յառաջաբան մը եւ հինգ գլուխներ,

ա- Սիրիան եւ արաք- իսրայէլական հակամարտութեան ծագումը

բ- Սիրիան արաք- իսրայէլական պատերազմների յորձանուտում (1948-1967 թթ)

գ- Սիրիայի քաղաքականութիւնը արաք- իսրայէլական հակամարտութեան խորացման պայմաններում (1967-1978 թթ)

դ- Զեմի - Դելիդը ծանր ժառանգութիւն՝ արաք- իսրայէլական հակամարտութեան կարգաւորման ճանապարհին (1978-1991 թթ)

ե- Սիրիան խաղաղութեան գործընթացի ակտիւ մասնակից (1991-2000 թթ)

Այս հինգ գլուխներուն կը յաջորդէ վերջաբանը եւ տասը յաւելում, որոնք աշխատասիրութեան մէջ օգտագործուած արխիւային փաստաթուղթեր են կամ փաստաթուղթեր քաղուածքներ:

Հատորը կ'աւարտի օգտագործուած գրականութեան ցանկով:

Համաձայն տոքթ. փրոֆ. Նիքոլայ Յովհաննիսեանի հատորը հասցեագրուած է արեւելագետ պատմաբաններուն, միջազգայնագետներուն, քաղաքագետներուն եւ ընթերցողներու լայն շրջանակներուն:

Այս առթիւ կը շնորհաւորենք դեսպան տոքթ. Ռուբեն Կարապետեանը ու իր բազմաբեղուն գործունեութեան յաջողութիւն կը մաղթենք:

«Տ»

* Եգիպտոսի մօտ ՀՀ լիազօր եւ Արտակարգ դեսպան, ՀՀ լիազօր ներկայացուցիչ Արաքական Լիկայի եւ Ափրիկեան Միութեան մէջ:

* 1993 թուականէն սկսեալ ՀՀ Ա Գ Ն աշխատակազմի անդամ է: Աշխատած է Պուլկարիոյ եւ Յունաստանի ՀՀ դեսպանութիւններուն մէջ, ղեկավարած է ՀՀ Ա Գ Ն ախարարի աշխատակազմը, ապա՝ ՀՀ Ա Գ Ն Ասիոյ, Ափրիկէի եւ Ովկիանիայի վարչութիւնը:

* Պատմական գիտութիւններու թեկնածու է եւ կը զբաղի գիտամանկավարժական գործունեութեամբ:

* 1999-2004 թթ ԵՊՀ Արեւելագիտութեան ֆակուլտետին մէջ դասաւանդած է արաքական երկիրներու նոր եւ նորագոյն պատմութիւն:

* 2002-2004 թթ եղած է ՀՀ Գ Ա Արեւելագիտական Ինստիտուտի նորաստեղծ Հարաւային Ասիական երկիրներու բաժնին վարիչ:

* Հեղինակն է ՀՀ ԲՈՒՀ-երու ուսանողներուն համար պատրաստուած «Արաքական երկիրներու նոր եւ նորագոյն պատմութիւն» հայերէն լեզուով դասագրքին, ինչպէս նաեւ Մերձաւոր Արեւելքի նորագոյն պատմութեան վերաբերեալ չորս մենագրութիւններու եւ Հայաստանի ու արտասահմանի մէջ հրատարակուած բազմաթիւ յօդուածներու:

ԵԳԻՊՏԱՐԱՅ ՐԱՅԵԱՑՔՆԵՐ

Պատմութեան, Բաղաքականութեան եւ Մշակութային Ժառանգութեան մասին:

Գահիրէի մէջ 2008-ի աւարտին վերելի խորագրով լոյս տեսած Պերճ Թերզեանի գիրքին ձօնին մէջ կը կարդանք:

«Սիրելի եւ թանկագին Եգիպտոսին, որուն ազնուական ժողովուրդը հիւրընկալեց մեզ մեր դժբախտ օրերուն, մեզի հետ վարուեցաւ որպէս հարազատ եղբայրները իր զաւակներուն, ճանապարհ հարթեց մեզի արժանապատիւ կեանք մը ապրելու եւ առիթ տուաւ՝ մեր տեսակետները ազատօրէն արտայայտելու»:

Հատորը լոյս տեսած է Նուպար տպարանէն: Հատորին 308 էջերը կը պարփակեն հեղինակին 40 յօդածները, որոնք 1998-2008 երկարող տասնամեակին հրատարակուած են Գահիրէի «Արեւ» օրաթերթի արդէն 11 տարիներէ ի վեր արաբերէն լեզուով լոյս տեսնող ամսօրեայ յաւելումին խմբագրական սիւնակին մէջ:

Թերզեանի ստորագրած յօդուածները սեղմ, սակայն բովանդակալից տողերու մէջ, բծախնդրութեամբ արաբերէն ընթերցողին կը պարզեն հայութեան անցեալին ու ներկային առնչուող պատմական ու քաղաքական անցուղարձերը, ինչպէս ցեղասպանութիւն, հայկական հարց, Ղարաբաղ, Սումկայիթ, անկախ Հայաստան եւ այլն: Նուազ բովանդակալից չէ հեղինակին ստորագրած յօդուածներու այն շարքը, որ ան գրի առած է հանդիպումներու, դէպքերու, զրոյցներու եւ յուշերու թելադրութեամբ:

Հատորը ընթերցողին կը ներկայացնէ «Արեւ» արաբերէն ամսօրեայ յաւելումին խմբագիր՝ տոքթ. Սոհամետ Ռիֆաաթ Էլ իմամ, յառաջաբանով մը, որմէ մասեր թարգմանաբար կը մէջբերենք:

«Կ'արժէ անդրադառնալ թէ այս յօդուածներուն համաստեղութիւնը կատարելապէս կը ցոլացնէ հեղինակին խորքը եւ կը մարմնաւորէ անոր մտաւոր պաշարը ու պատկանելիութիւնները: Այդ պատկանելիութիւնները կ'ընդգրկեն եգիպտական ու հայկականը որոնք կատարեալ ներդաշնակութեամբ ու առանց որեւէ հակասութեան իրարու հետ կ'ընդլուծուին: Գրի առնուած այս փունջը ակնթարթի մը ծնունդը չէ, այլ ան բիւրեղացումն է գրողին կեանքին պատմութեան եւ ընթացքին, ինքնութեան եւ նախասիրութեան»:

Յարգելի խմբագրին գրութիւնը կ'աւարտի հետեւեալ խօսքերով:

Հեղինակին կենսագրականը տողերու մէջ:-

**** Հեղինակը 1964 թուականէն անդամ է ՀԲԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովին եւ 1988-էն ի վեր կը վարէ անոր ատենապետութիւնը:**

**** ՀԲԸՄ-ի Գահիրէի մասնաճիւղի նախկին ատենապետ (1992-2002) եւ 2007 թուականէն սկսեալ անոր պատուոյ ատենապետը:**

«Յօդուածներու այս ամբողջութիւնը, պարփակուած մէկ կողքի երկու թելերուն միջեւ, կարելոր յաւելում մըն է արաբական գրադարանին եւ անփոխարինելի աղբիւր՝ «Հայկական»-ին առնչուած ուսումնասիրողներուն, հետաքրքրուողներուն եւ աշխատողներուն համար»:

Հետաքրքրական է հեղինակին գրած յառաջաբանը, որուն մէջ ի միջի այլոց ան կ'անդրադառնայ իր ընթերցասիրութեան, մասնաւորապէս ինչ կը վերաբերի Գահիրէի մէջ հրատարակուող «Արեւ» եւ «Յուսաբեր» թերթերուն, որոնք պատճառ եղած էին իր հայերէնը յղկելու եւ պարբերաբար յօդուածներ գրելու «Արեւ» օրաթերթին մէջ եւ ապա՝ 1984-1987 շաբաթական սիւնակի մը մէջ յօդուածներ ստորագրելու, որոնք ընդհանրապէս այդ ժամանակաշրջանին, հայութիւնը մտահոգող խնդիրներու հետ առնչուած էին:

Թերզեան կը գրէ, բնաւ մտքէս չէր անցներ թէ ճակատագիրը այնպէս մը տնօրինած էր, որ ես գրեմ նաեւ արաբերէն լեզուով: Եւ սկիզբը, կ'ըսէ ան, 1998-ի Յունուարին էր, երբ լոյս տեսաւ «Արեւ» ամսօրեայ արաբերէն յաւելումին առաջին թիւը, որուն հրատարակութեան մէջ, առանց շինծու համեստութեան-կրնամ ըսել թէ առանցքային դեր մը ունեցայ Հայ Ազգային Հիմնադրամի (ՀԱՀ) եւ Գահիրէի Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան (ՀԲԸՄ) պատասխանատու իմ գործընկերներու ու բարեկամներու գործակցութեամբ: ՀԱՀ հիմնադրամը ստանձնած է ամսօրեային հրատարակման պատասխանատուութիւնը, իսկ ՀԲԸՄ-ը հրատարակութեան ծախսերուն 90 տոկոսը նկատի ունենալով, թէ ամսագիրը այն հարազատ խօսափողն է, որուն միջոցով կարելի է արաբ ընթերցողին հետ կապ պահել եւ հայութեան վերաբերող տեղեկութիւններն ու անոր տեսակետները հասցնել արաբական երկիրներու ժողովուրդներուն, որոնց հետ դարեր շարունակ ապրած ենք:

Յառաջաբանին վերջաւորութեան հեղինակը մտաւորական, ուսումնասիրող եւ պատմաբան, Արեւ ամսօրեայ յաւելումին խմբագիր՝ տոքթ. Սոհամետ Ռիֆաաթին իր շնորհակալութիւնը կը յայտնէ, որ հայկական նիւթերու մասին յօդուածներ գրելու եւ ապա զանոնք մէկ հատորի մէջ պարփակելու մղած է զինք:

* * *

Եգիպտոսի մօտ ՀՀ Դեսպանության նախաձեռնությամբ Պերճ Թերզեանի հատորին շնորհանդեսը կայացաւ դեսպանատան պարտեզին մէջ, Կիրակի, 18 Յունւար 2009-ի երեկոյեան ժամը 6:30 -ին:

Շնորհանդեսին հրաւիրուած էին Եգիպտոսի զանազան նախարարութիւններու, եգիպտական գիտական, մշակութային հաստատութիւններու եւ լրատուամիջոցներու, ինչպէս նաեւ եգիպտահայ հասարակութեան ներկայացիչներ՝ գլխաւարութեամբ Եգիպտահայոց Թեմի Առաջնորդ Տ. Աշոտ Սրբ. Եպսկ. Մնացականեանի:

ՀՀ Արտակարգ եւ Լիազօր Դեսպան՝ տոքթ. Ռուբէն Կարապետեան ողջունելէ ետք ներկաները, անդրադառնալով նոր հրատարակուած գիրքին ու անոր հեղինակին, ըսաւ. «Կը փափաքիմ յայտարարել, թէ տիար Պերճ Թերզեան նկատելի դեր կատարած է Եգիպտահայկական յարաբերութիւններու զարգացման մէջ եւ այս արժեքաւոր հատորը, անոր լաւագոյն փաստը կարելի է համարել»:

Ապա, խօսք առաւ տիար Պերճ Թերզեան: Ան իր

Տիար Պերճ Թերզեան իր հատորէն օրինակներ կը մակագրէ զայն ունենալ փափաքողներուն

ժողովուրդ մը, որուն միակ ձգտումն է արժանապատիւ, խաղաղ եւ ապահով կեանք մը ապրիլ իր օճախին եւ հայրենիքին մէջ:

Կը հայցենք Աստուծմէ, որ Նախագահ Հոսնի Մուպարաքի ղեկավարութեամբ Եգիպտոսի թափած իմաստուն ճիգերը տան յուսացուած վերջնական արդիւնքները եւ աշխարհի այս օրինեալ շըրջանը վայելէ արդար խաղաղութիւն ու անոր զա-

ւակները ապրին եղբայրութեան եւ համերաշխութեան մէջ:

Թերզեան խնդրեց ներկաներէն մէկ վայրկեան լռութեամբ յարգել Կազայի եւ Պաղեստինի նահատակներուն յիշատակը:

Ապա յարգելի հեղինակը նախ շնորհակալութիւն յայտնեց ՀՀ Դեսպան տոքթ. Ռուբէն Կարապետեանի եւ իր ազնուափայլ տիկնոջ, ապա՝ բոլոր ներկաներուն, որոնք պատուած էին այս առիթը:

Ան շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ ՀԱՀ-ի եւ ՀԲԸՄ-ի վարչութիւններուն ու Արեւ արաբերէն ամսօրեայի խմբագիր տոքթ. Մոհամետ Ռիֆաաթ Էլ Իմամի, որոնց միացեալ ճիգերով լոյս տեսնող այս

Աջէն ձախ՝ ՀՀ Դեսպան տոքթ. Ռուբէն Կարապետեան, հատորի հեղինակ՝ տիար Պերճ Թերզեան, Եգիպտահայ Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Աշոտ Սրբ. Եպսկ. Մնացականեան եւ «Արեւ» արաբերէն ամսօրեայի խմբագիր՝ տոքթ. Մոհամետ Ռիֆաաթ Էլ Իմամ

շնորհակալական ելոյթին սկիզբը անդրադառնալով Կազայի մէջ տիրող ցաւալի իրավիճակին, նշեց՝ թէ հազարաւոր պաղեստինցիներ կը նահատակուին եւ կը վիրաւորուին անհաւասար պայքարի մը մէջ, զոհ դառնալով դաժան յարձակումի մը, որ թիրախ ունի

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը եւ հատորի հեղինակ տիար Պերճ Թերզեան շրջապատուած ՀԱՀ-ի եւ ՀԲԸՄ-ի կարգ մը պատասխանատուներուն կողմէ

յաւելուածը առիթ ընծայած է իրեն գրելու այն յօդուածները, որոնք պարփակուած են ներկայ հատորին մէջ:

Աւարտին, հեղինակը իր հատորէն օրինակներ մակագրեց զայն ունենալ փափաքողներուն:

«Տ.»

**** Նախկին ատենապետ՝ Գահիրէի Զաղաքական Ժողովին (2003–2006) եւ Երկարամեայ անդամ Գահիրէի Թեմական Ժողովի:**

**** Նախկին ատենապետը Հայ Ազգային Հիմնադրամի (1971–1973) եւ անոր Երկարամեայ անդամը:**

**** Խմբագրական խորհրդատու՝ «Արեւ» արաբերէն ամսօրեայ յաւելուածի հայկական նիւթերուն: Խմբագրական խորհրդատու՝ ՀԲԸՄ-ի Գահիրէի մասնաճիւղի «Տեղեկատու» եռամսեային:**

ՇԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԵՒ ԻՐ ԴԻՄԱԳՐԱԲԱԾ ՄԱՐՏԱՆՈՒԹՅՈՒՆԵՐՆԵՐԸ

Քրիստոնեության տարածումը Հայաստանի մեջ սկսած է երբ Թադեոս եւ Բարթողիմեոս առաքելները հոն քարոզչություն կատարած են, առաջին դարուն: Այս պատճառով հայ եկեղեցին կը կոչուի Առաքելական՝ այսինքն այն՝ որ Յիսուսի առաքելները հաստատած են:

Հայ եկեղեցին կը համարուի արեւելեան ուղղափառ (օրթոտոքս) հինգ եկեղեցիներէն մէկը: Անոնք են հայ, ասորի, ղպտի, եթովպական եւ հնդկ (Քիրալա Նահանգ՝ Հնդկաստան) ուղղափառ եկեղեցիները:

Հայերու քրիստոնեության դարձն ի վեր Հայ Առաքելական Եկեղեցին հայ ժողովուրդի կեանքին կարեւոր կառոյցներէն մին է: Ան անկախ եկեղեցի մըն է, որուն կը պատկանի հայ ժողովուրդի զաւակներուն 95 տոկոսն անկէին:

Հայաստանի Տրդատ Գ. Թագաւորը 301-ին Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի ձեռամբ ընդունելէ յետոյ քրիստոնեութիւնը, զայն հռչակեց պետական կրօնք:

Այսպիսով, Հայաստան պատմութեան մէջ դարձաւ զայն յայտարարող առաջին պետութիւնը: Նոյն թուականը կը համարուի Նաեւ Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ գերագոյն պետի Նստավայր՝ Ս. Էջմիածնի Աթոռին հիմնադրութեան թուականը:

Հայաստանը՝ պետութիւն, եկեղեցի եւ ժողովուրդ, ինչպէս Նաեւ աշխարհի ամէն կողմ գտնուող հայ համայնքները կը պատրաստուին 2001 թուականին տօնելու այս պատմական յայտարարութեան 17-րդ դարադարձը:

Կ'արժէ յիշել, որ հայ եկեղեցին երբեք չէ եղած գուտ կրօնական հիմնարկ մը, այլ ան իր ամբողջ պատմութեան ընթացքին կրօնական հաստատութիւն մը ըլլալու առթնթեր եղած է Նաեւ ազգային, կրթական եւ գիտական հիմնարկ մը, որուն ղեկավարութեան մէջ դեր ունեցած են աշխարհականները, կրօնականներու կողքին: Հայ եկեղեցին ունեցած է լուսաւորման հսկայ դեր մը տարբեր դարերու ընթացքին, ղեկավարելով դպրոցներ եւ համալսարաններ:

Ան նոյնպէս կարեւոր դեր ունեցած է հայ ազգային ժառանգութիւնը պահպանելու մէջ: Հայերը անոր մէջ գտած են իրենց ազգային միասնութեան մշտական խորհրդանիշը, մասնաւորաբար այն շրջաններուն, երբ Հայաստան կորսնցուցած է իր անկախութիւնը կամ մէկէ անկէ պետութիւններու միջեւ մասնատուած՝ իբր հետեւանք այդ անկախութեան կորուստին:

Հայերու գերագոյն հոգեւոր պետը, Հայ Առաքելական Ուղղափառ Եկեղեցւոյ Կաթողիկոսը, հայ ժողովուրդին անունով պաշտօնապէս խօսողն էր եւ ազգային քաղաքական իշխանութեան բացակայութեան՝ անոր ներկայացուցիչը այլոց մօտ: Հայ եկեղեցւոյ պետը ցարդ կը վայելէ գերադիր կարգավի-

ճակ մը, հակառակ Հայաստանի Հանրապետութեան ծնունդով 20-րդ դարու սկզբնաւորութեան 28 Մայիս 1918-ին հայ քաղաքական իշխանութեան վերականգնումին: Հանրապետութիւնը շարունակեցաւ պահպանուիլ Սովետ Միութեան կազմին մէջ, 29 Նոյեմբեր 1920-էն մինչեւ վերստին անկախանալը՝ 21 Սեպտեմբեր 1991:

Տեղին է յիշել, թէ համայնավար իշխանութիւնը արմատախիլ ըրաւ անգրագիտութիւնը Հայաստանի մէջ: Ասկէ զատ այդ իշխանութեան շրջանին ծաղկեցան գիտութիւնն ու արուեստները: Հայաստան գերագանց յառաջդիմութիւն արձանագրեց Նաեւ արհեստագիտութեան եւ նորագոյն գիտութիւններու մէջ: Նոյնպէս, յարմար պայմաններ ստեղծուեցան վերակենդանացնելու հայկական մշակութային ժառանգութիւնը:

Սակայն, այս բոլորին կողքին հայ ժողովուրդը տառապեցաւ համայնավար վարչակարգի բռնութենէն, մասնաւորաբար 20-րդ դարու երեսնական թուականներուն, երբ բազմաթիւ համայնավար ղեկավարներ եւ առաջատար հայ քատրեր, Մոսկուայի կեդրոնական իշխանութեան կարգադրութեամբ ահաբեկուեցան յար եւ նման Սովետ Միութիւնը կազմող այլ հանրապետութիւններու իրենց համագործընկերները: Այս ահաբեկումներէն զերծ չմնաց Նոյնիսկ հայ եկեղեցւոյ պետ՝ Խորէն Ա. Կաթողիկոսը, որ խորհրդաւոր պայմաններու տակ 1938-ին ահաբեկուեցաւ Էջմիածնի մէջ:

Հայ եկեղեցին ծանրօրէն տառապեցաւ Հայաստանի մէջ: Համայնավար իշխանութիւնը դաժան արշաւ վարեց ամէն ինչի դէմ որ կապ ուներ կրօնքի եւ եկեղեցիի հետ, փորձելով արմատախիլ ընել կրօնական ոգին եւ հաւատալիքները, որոնք ամբողջ 19 դարեր արմատաւորուած էին հայ ժողովուրդին էութեան մէջ:

Այս ահաւոր բռնատիրութեան արդիւնքներէն էր կրօնաւորներու գոյութեան գրեթէ ամբողջութեամբ վերջ տրուիլը, մասնաւորաբար 20-րդ դարու երեսնական թուականներուն տեղի ունեցած հալածանքներու բարձրակէտին՝ երկրորդ համաշխարհային պատերազմէն անմիջապէս առաջ:

Այսպէս, փակուեցան վանքերը ու եկեղեցիները եւ Հայաստանի մայրաքաղաք Երեւանի մէջ համաշխարհային Բ պատերազմին յաջորդող տարիներուն, կրօնական հալածանքի թեթեւացումէն ետք կը գործէին միայն երեք եկեղեցիներ, որոնք կը ծառայէին համայնավար իշխանութեան անկումէն առաջ մայրաքաղաքի անելի քան մէկ միլիոն հաշուող բնակչութեան:

Ասկէ զատ խիստ կաշկանդումներ դրուած էին ուսանողներ ընդունելու, հայոց հոգեւոր կեդրոն Ս. Էջմիածնի միակ հոգեւոր ճեմարանին մէջ, որ վերաբացուած էր 1 Նոյեմբեր 1945-ին, համաշխարհային

Բ պատերազմեն վերջ: Այս ճեմարանին մէջ ուսանողներուն միջին թիւը չէր անցներ 30 հոգին:

Այս կացութեան հետեւանքով ժողովուրդին մեծամասնութիւնը հեռացաւ եկեղեցիէն եւ անտեղեակ դարձաւ անոր օրէնքներուն:

Կրօնական եւ եկեղեցական արարողութիւնները՝ մկրտութիւն, պսակ եւ թաղում, բոլորը տեղի կ'ունենային գաղտնաբար, հեռու համայնավար կուսակցութեան գործակալներուն աչքերէն:

Սակայն, անկախութենէն յետոյ հայ եկեղեցւոյ համար սկսաւ ծաղկումի նոր շրջան մը, ամբողջական ազատութեան եւ հոգեկան ծարաւի մթնոլորտի մը մէջ: Եկեղեցին բացաւ կրօնական ուսումնարաններ եւ ճեմարաններ, պատրաստելու համար կուսակրօն եւ ամուսնացեալ կղերականներ: Այս հաստատութիւնները ընդունեցին հարիւրաւոր ուսանողներ:

Նոյնպէս, 1995-ին Երեւանի Պետական Համալսարանին մէջ բացուեցաւ աստուածաբանական Ֆակուլտետ մը, նոյն վայրին մէջ ուր կը գործէր սովետական շրջանին անաստուածութեան Ֆակուլտետը:

Այն յաջորդական տասնամեակները որոնք անցան առանց որ եկեղեցին կարենայ պատրաստել բաւարար թիւով հոգեւոր հովիւներ, պատճառ դարձան որ ան չյաջողի լեցնելու կրօնական եւ հոգեւոր այն մեծ պարապը, զոր հայ ժողովուրդը ապրեցաւ Հայաստանի մէջ: Տնտեսական դառն պայմաններ յառաջացան անկախութեան առաջին տարիներուն, իբրեւ հետեւանք վառելանիւթի պակասին եւ տնտեսական շրջափակումին, զոր պարտադրեցին Ատրպէյճանը եւ Թուրքիան, որպէս ճնշումի եւ անօթի պահելու միջոց, հայերու կողմէ Ղարաբաղի համար մղուած պայքարին դէմ: Հակառակ անոր որ շրջափակումը մինչեւ հիմա կը շարունակուի, սակայն հայ ժողովուրդը կրցաւ մեծ չափով շրջանցել զայն, իր տնտեսական կեանքը բարելաւելու համար յաջող այլընտրանքներու վրայ յենելով:

Հայաստանի ազատութեան եւ անկախութեան պայմաններուն մէջ, հայ եկեղեցիին դիմակալած նոր երեւոյթը այս անգամ, Հայաստանի եւ հայ ժողովուրդին վրայ արեւմտեան հաւատալիքներու եւ «կրօնական» խմբաւորումներու քարոզիչներուն կատարած վայրագ յարձակումն է: Այս խմբաւորումներն են Եհովայի վկաները, Մորմոնները, Հարի Զրիշնա աղանդը, Պահայիները, Զրիստոսի համար Մարտնչողները, Շիվայի հետեւորդները եւ Օմ Շինի-րիքիոն (այս վերջինը ճաբոնական շարժում մըն է զոր կը ղեկավարէ Շոքո Աշարան, որ պատասխանատուն է 1995-ին Թոքիոյի ստորերկեայ մէթրոյին վրայ կազմեցող կատարուած յարձակումին):

Հայաստանի մէջ ըմբռնումներու բացորոշ տարբերութիւն գոյութիւն ունի հանդէպ այս խմբաւորումներուն եւ անոնց հետ որդեգրուելիք վարուելակերպին:

Մէկ կողմէ հայ ազգային եկեղեցին բացարձակապէս կը մերժէ դուրսէն եկող այս խմբաւորումներուն ներկայութիւնը, քանի որ անոնք անհաւասար

մրցակցութեան կը մտնեն հայ եկեղեցիին հետ, հետեւորդ որսալու համար առատ նիւթական միջոցներ գործածելով: Միւս կողմէ հայկական կառավարութիւնը հակառակ անոր որ երկրին մէջ կրօնական գործունեութիւնը կարգաւորող օրէնքներ կը հաստատէ, որոնց մէջ առաջնահերթութիւն եւ յատուկ կարգավիճակ տրուած է ազգային եկեղեցիին, չի կրնար անցնիլ մարդկային իրաւանց ծիրէն ներս ընդունուած սահմանները եւ միջազգային չափանիշները, որպէսզի Արեւմուտքի կողմէ չնկատուի ոչ ժողովրդավար պետութիւն, ուր գոյութիւն ունին մարդկային իրաւունքներու դէմ ոտնձգութիւններ եւ հաւատքի ազատութեան դէմ կաշկանդումներ: Անկախութենէն յետոյ Հայաստան բազմաթիւ միջազգային համաձայնագրեր ստորագրած է, քաղաքացիական եւ քաղաքական իրաւունքներու, ցեղային խտրականութեան բոլոր ձեւերը ջնջելու, մասնակներու եւ կիներու իրաւունքներուն, ինչպէս նաեւ տնտեսական, ընկերային եւ մշակութային իրաւունքներու վերաբերեալ:

Գլխաւոր հարցը կը կայանայ անոր մէջ, որ ժողովուրդին մեծամասնութիւնը իբր հետեւանք 70 տարի տեւած համայնավար իշխանութեան ընթացքին գոյութիւն ունեցող հոգեւոր երաշտին, որեւէ կրօնական գիտելիք չունի: Ասոր վրայ եթէ աւելցնենք այն դժուար տնտեսական պայմանները զոր Հայաստան կ'անցնէ, պարարտ հող կը ստեղծուի օտարամուտ կրօնական խմբաւորումներուն համար, որոնք իրենց հսկայ նիւթական միջոցներով, ամենագէշ կերպով կը չարաշահեն այս պայմանները եւ իրենց գոհերը կ'որսան ամենայն ազատութեամբ:

Պետութեան պատասխանատուներուն կողմէ այս ուղղութեամբ կատարուած որեւէ միջամտութիւն կը դիմաւորուի կրօնական խմբաւորումներու կողմէ տարուած անմիջական արշաւով մը, որ իր ուղղակի արձագանքը կը գտնէ Արեւմուտքի մօտ, որ կ'աշխատի առաւելութիւնը տալ իր չափանիշներուն, առանց նկատի առնելու մէկ ժողովուրդէն միւսին միջեւ գոյութիւն ունեցող արժեքներու եւ ըմբռնումներու տարբերութիւնները:

Կը յուսանք որ Հայ եկեղեցին կը դիմագրաւէ ժամանակակից այս մարտահրաւերը, որ կը նկատուի մշակութային աշխարհայնացման հետեւանքներէն մին եւ յաջողութեամբ կը յաղթահարէ զայն, քանի որ իր երկար պատմութեան ընթացքին ձեռք բերած փորձը, փաստած է այս ուղղութեանը ունեցած իր բացառիկ կարողութիւնը:

Հայերէնի վերածուած՝ Պերճ Թերզեանի «Եգիպտահայ Հայեացքներ Պատմական, Քաղաքական եւ Մշակութային Ժառանգութեան մասին» հատորին մէջ յոյս տեսած յօդուածէն («Արեւ»-ի արաբերէն յաւելուած Յունուար 2000 թիւ 26):

ԱՂԵՔՍԱՆՈՂՐԻՈՅ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻՆ ԵԼՈՅԹԸ ԳԱՇԻՐԵԻ ՄԵՋ

1971-ին առաջին անգամ առիթը ունեցայ «Ծախսախախտ» Յայկ Աւագեանին, Նուպարեան Ազգային Վարժարանի ճաշարանին մէջ, երբ ան 6-7 տարեկան տղէկ մըն էր իսկ ես, որպէս 2. դասարանի հասուն աշակերտուի կառավարիչ նշանակուած էի Ա. դասարանի աշակերտներուն վրայ ճաշի պահերուն:

Ան իր ինքնամփոփ ու հանդարտ խառնուածքով ուղղակի կը զանազանուէր դասընկերներէն: Վերջին ծայր քաղաքավար, սակաւախօս ու կոկիկ էր ան: Մինչ իրեն տարեկիցները զբաղած էին տղայական չարաճճիւթիւններով, իր տաղանդաւոր եւութեան մէջ կը զարգանար սերը երաժշտութեան հանդէպ:

Յայկ իր դպրոցական դասերուն զուգահեռ հետեւեցաւ դաշնամուրի դասընթացներու Գահիրէի երաժշտանոցին մէջ, ուրկէ 1983-ին շրջանաւարտ եղաւ: Վստահ ըլլալով որ երաժշտութեան ասպարէզն էր իր կեանքի նպատակը, 1983-91 յաճախեց Երեւանի Կոմիտասի Անուան Պետական Երաժշտանոցը, ուրկէ շրջանաւարտ եղաւ որպէս դաշնակահար եւ երաժշտագետ: Որպէս խմբավար, 1992-էն սկսեալ ան Մօ. Ալտօ Մանիպոյի (Aldo Magnato) հետ Գահիրէի օբերայի երգչախումբին օգնական ղեկավարն էր: Ան 2007-ի Յունուարին Աղեքսանդրիոյ Գրադարանի պատասխանատուներուն կողմէ, կը հրաւիրուի, ղեկավարելու Գրադարանին երգչախումբը: 2008-ին այդ երգչախումբին կողքին մանկա-պատանեկան երգչախումբ մըն ալ կը կազմէ:

Եւ ահաւասիկ 2008-ին 60 անդամներ հաշուող խումբը եկած էր Ամերիկեան համալսարանի Ewart Memorial Hall-ին մէջ Գահիրէի իր առաջին ելոյթը ունենալու:

Յայտագիրը սկսաւ պատանիներու խումբով, որոնք ինքնավստահութեամբ, անգլերէն եւ արաբերէն լեզուներով, ներկայացուցին այլազան երգացանկ մը: Յայկ Աւագեան թէ՛ կը ղեկավարէր, թէ՛ դաշնամուրով կ'ընկերակցէր եւ թէ՛ կը քաջալերէր իր դեռատի երգիչները:

Պատանիներու ելոյթէն ետք, բեմը լեցուեցաւ երկսեռ երիտասարդութեամբ, որոնք մերթ ընդ մերթ մենակատարներու մասնակցութեամբ կամ ելոյթներով, սակայն միշտ խմբավարին դաշնամուրի ընկերակցութեամբ, ներկայացուցին իտալերէն, արաբերէն, անգլերէն եւ ֆրանսերէն երգեր: Ներկաներուն մէջ կ'երեւէին Գահիրէի հայ համայնքի անդամներէն շատեր, որոնք ակընդիրն ու ունկընդիրը ըլլալու եկած էին Յայկին, մինչ այդ իրենց համար թաքուն մնացած երաժշտական բնագաւառին՝ խմբավարական կարողութեան: 60

հոգիսնոց երգչախումբին անդամներուն մէջ կային Աղեքսանդրահայ գաղութէն երկու հայուհիներ, Լիտիա Խունկանեան եւ Աստղիկ Փալանճեան:

Կարճ հարցազրոյցի մը ընթացքին, երբ հարց տուի Յայկին երգչախումբին կազմութեան հանգամանքներուն մասին, ըսաւ, որ Աղեքսանդրիոյ Գրադարանի Գեղարուեստի բաժնի տնօրէն Շերիֆ Սոհիետտին, որուն հետ ծանօթութիւն ունէր Գահիրէի օբերային մէջ աշխատած շրջանէն, խնդրած էր իրմէ որ ստանձնէ երգչախումբին ղեկավարութիւնը:

«Յակառակ որ գրադարանին բացումէն (2002) ի վեր երկու անգամ երգչախումբ կազմելու ու պահելու փորձեր եղած էին, սակայն զանազան պատճառներով անոնք չէին գոյատեւած», ըսաւ ան:

«2007-ի Յունուարէն ի վեր կ'աշխատիմ որպէս խմբավար եւ շուտով մեծերուն կողքին 4-էն 14 տարեկան մանկա-պատանեկան խումբ մըն ալ սկսայ մարզել: Բաւական լաւատես եմ այս խումբերուն նկատմամբ», աւելցուց ան:

Անշուշտ սիրողներէ կազմուած խումբեր միշտ ալ դժուարութիւններու կը հանդիպին. օրինակ շատեր աշակերտ, ուսանող կամ ալ աշխատողներ են, որոնք միայն իրենց ազատ ժամերը կրնան տրամադրել փորձերու, ուստի յաճախ բացակայներ կ'ըլլան: Կամ ոմանք, քիչ ժամանակ ետք բոլորովին կը ձգեն խումբը, մինչ նորեկներ ու անփորձներ կը միանան խումբին:

Այս բոլոր պարագաները անշուշտ կ'ազդեն խումբին մակարդակին վրայ: Միայն մենակատարները արհեստավարժ են եւ անձնական դասատուներու հետ կը պարապին ու ելոյթներու ժամանակ կը միանան խումբին:

«Աղեքսանդրիոյ Գրադարանին մէջ արդէն իսկ մի քանի ելոյթներ ունեցած են խումբերը: Կը ջանամ միշտ նոր ու տարբեր տեսակի երգեր սորվեցնել եւ խումբին երգացանկը ճոխ ու այլազան պահել» կ'ըսէ յարգելի խմբավարը:

Աղեքսանդրիոյ Գրադարանի պատասխանատուները որոշած են Գրադարանը վերածել ոչ միայն զարգացման ու գիտութեան՝ այլեւ մշակոյթի ու արուեստի կեդրոնի մը, որմէ Աղեքսանդրիան տարիներէ ի վեր զրկուած էր:

Իրագործելու համար այս յանդուգն ծրագրին մէկ մասը, Յայկ Աւագեանին պէս տաղանդաւոր ու վերջին ծայր բժախնդիր արուեստագետի մը յանձնած են բարձր մակարդակի երգչախումբ մը կազմելու ու պահելու դժուարին աշխատանքը:

Սօսի Ներետեան-Յակոբեան
Յունուար 2009

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԱՆԱՅ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԵՏ ՍԱՐԳԻՍ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ ՑՈՒՑԱՆԱՆԴԵՍԸ

Յունուար 5ԷՆ-30ի ընթացքին, Գահիրէի Չամալէք թաղամասի Սաֆարխան ցուցասրահին մէջ տեղի ունեցաւ Աղեքսանդրահայ տաղանդաւոր արձանագործ Սարգիս Թօսունեանի (3-2-51) 14րդ անհատական ցուցահանդէսը:

Սարգիս՝ որ արդէն տարիներէ ի վեր եգիպտական ժամանակակից մշակութային կեանքին մէջ հաստատուն տեղ մը գրաւած է, այս անգամ ներկայացուցած է միջին ծաւալի (մինչեւ 70 սմ) եւ փոքրածաւալ 28 արձաններ: Այս բոլոր ստեղծագործութիւններն ալ 2008-ի ընթացքին պատրաստուած գործեր են:

Ուրախանալին այն է, որ մօտ 15 տարիներ մօտէն հետեւելով Սարգիսի գործունեութեան, անոր մօտ նկատած ենք հաստատուն քայլերով տեղի ունեցող ստեղծագործական եղաշրջում մը:

Ան առանց շեղելու սկիզբէն ընտրած իր ուղիէն, որ կը միտի մարդկային մեծ գաղափարներ ու զգացումներ արտայայտելու, առանց իյնալու դատարկ, կերպարային վերացական «խաղերով» տարուելու ցանցին մէջ, միշտ աշխատած է կատարելագործել իր արուեստին բովանդակութիւնն ու ձեւը, յարատեւօրէն ընդլայնելով անոր գեղագիտական տարողութիւնը:

Անհնար է խօսքերով նկարագրել կերպարուեստի գործերը, որոնք միայն աչքերով կարելի է ընկալել: Սարգիսի ստեղծագործութիւններուն պարագային, կրնանք

նշել միայն, որ անոնք ուղղահայեաց, սլացիկ կերտուածքներ են, որոնք կը շոյեն դիտողին աչքն ու հոգին:

Անոնք արդիական ոճի գործեր են, որոնք կեանք առած են կոշտ ու անփայլ եւ յղկուած ու փայլուն մակերեսներու հակադրութեան սկզբունքին կիրարկումով: Իսկ դպրոցը՝ ոճաւորուած իրապաշտութիւնն է (Ռեալիզմ) որ ընդհուպ կը մօտենայ արտայայտչականութեան (Էքսպրեսիոնիզմ):

Ընթերցողին յաւելեալ տեղեկութիւններ տալու համար, չմոռնանք նշելու, որ Սարգիսի նախորդ՝ 13րդ անհատական ցուցահանդէսը տեղի ունեցած էր Աղեքսանդրիոյ գիտութիւններու եւ Մշակոյթի Ռուսական Կեդրոնին մէջ, անցեալ Դեկտեմբերի 7ԷՆ-9ի ընթացքին: Այդ ցուցահանդէսին Թօսունեան ներկայացուցած էր, 31 ստեղծագործութիւններ, որոնցմէ 30-ը պրոնզեայ միջին եւ փոքր ծաւալի գործեր էին, իսկ մէկը՝ մեծածաւալ ստեղծագործութիւն մըն էր (բարձրութիւնը 210սմ. առանց պատուանդանի), որ փոլիէսթըրէ կրկնօրինակն էր, Գահիրէի միջազգային

օդակայանի շէնքին մէջ տեղադրուած (Opening Up) կոչուած ստեղծագործութեան: Այս ցուցահանդէսին գործերը արտադրուած էին 2005-ԷՆ 2008-ի ընթացքին:

Սրտանց կը շնորհաւորենք մեր արուեստագէտը իր այս վերջին երկու յաջողութիւններուն համար:

Յրանդ Թէշիշեան

ՀԳՄ-ի ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՓԱՌԱՏՕՆԻ 50-ԱՄԵԱԿ

Դեկտեմբեր 1959-ին, տեղի ունեցավ Հայ Գեղարուեստասիրաց Միության առաջին երիտասարդական փառատոնը, նախագահությամբ Տիար Էօթեն Բաբազեանի, իսկ 6 Յունուար 2009-ին՝ ՀԳՄ-ի 52-րդ փառատոնը, հովանաւորությամբ Եգիպտահայ Թեմի Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Աշոտ Սրբ. Եպսկ. Մնացականեանի, նախագահությամբ տեր եւ տիկին Անդրանիկ Մեսրոպեանի եւ կազմակերպությամբ ՀԳՄ-ի Վահան Թեքեան երիտասարդաց Յանձնախումբին:

Արդէն 50 տարիներէ ի վեր աւանդական դարձած է ՀԳՄ-ի փառատոնը: Բայց ի՞նչ է փառատոնին նպատակը:

Արդեօ՞ք Ս. Շննդեան առթիւ գաղութի երիտասարդութիւնը իրարու միացնելն է, վայելելու համար հայկական երեկոյ մը, թէ Եգիպտահայ գաղութի զաւակներուն համար առիթ ստեղծելն է, իրենց ձիրքերը ցուցաբերելու եւ խօսքը արտայայտելու:

Կը կարծեմ, թէ 50 տարիներէ ի վեր կազմակերպուած փառատոնը արդէն իսկ յաջողած է իր նպատակները իրագործելու: Այս տարուայ փառատոնը ապացոյցն էր այս բոլորին:

Ամէն տարուայ նման, այս տարի եւս Յունուար 6-ին կազմակերպուեցաւ ՀԳՄ-ի երիտասարդական փառատոնը: Սակայն այս անգամ փառատոնը տարբեր ոգի մը ունէր: Բոլոր մասնակցողները Եգիպտահայ գաղութի զաւակներն էին, չկային արտասահմանէն եկած հայ կամ օտարազգի արհեստավարժ մասնակիցներ, այս փառատոնը ամբողջովին յենած էր տեղական ուժերուն վրայ: Եւ իսկապէս փառատոնը հայկական փայլուն երեկոյ մըն էր:

Փառատոնին մասնակցեցան գաղութի տարբեր կազմակերպութիւնները: ՀԳՄ-ի Վահան Թեքեան երիտասարդաց Յանձնախումբին անդամները ներկայացուցին Յովհաննէս Շիրազի քերթուածներէն փունջ մը, նշելով հռչակաւոր բանաստեղծին ծննդեան 95-ամեակը, իսկ ՀԱՀ-ի Կոկանեան Սրահի «Չանգեզուր» պարախումբը ներկայացուց երկու ուրախ պարեր: ՀԲԸՄ-ի «Ծիածան» մանկական երգչախումբի անդամները իրենց զուարթ կատարումով ուրախացուցին ներկաները Ս. Շննդեան գեղեցիկ երգերով: Յուսաբեր երիտասարդական Մարմինէն երկու անդամուհիներ ասմունքով եւ նուագով իրենց մասնակցութիւնը բերին: Գալուստեան Ազգային Վարժարանի աշակերտները մասնակցեցան նուագով եւ երգով. իսկ Նուպարեան Ազգային Վարժարանը՝ նուագով:

Դադարէն ետք, փառատոնին առաջին անգամ 1973-ին իր մասնակցութիւնը բերած Սերժ Սետեֆճեան կատարեց երեք երգ, ապա Յակոբ Մազլումեան դաշնամուրի համար իր գրած ստեղծագործութիւնը կատարեց ջութակի ընկերակցութեամբ Կորքի Յարութիւնեանի: Աւարտին, դաշնամուրի վրայ ելոյթ ունեցաւ նաեւ փառատոնին տարիներ շարունակ իր մասնակցութիւնը բերած օր. Արփի Ճանիկեան:

Կը գնահատենք բոլոր մասնակցող միութիւնները եւ իրենց ներկայացուցիչները, որոնց կատարումներով առիթը ունեցանք վայելելու հայկական երեկոյ մը: ՀԳՄ-ի փառատոնին կը մաղթենք յաջող այլ 50 տարիներ:

Անի Պօղոսեան

ՀԲԸՄ-ի «Ծիածան» երգչախումբը ելոյթի պահուն

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը բացման խօսքի պահուն

ՈՉԽԱՐԱՍԵՂԱՆ

Գահիրեի ՀԱՐՑ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչութիւնը 8 Նոյեմբեր 2008-ին կազմակերպեց ոչխարասեղան մը մարգարանին յիսնամեակի հանդիսութեան յաջող աւարտին առթիւ: Ոչխարասեղանի հովանաւորն էր ՀԱՐՑ ՆՈՒՊԱՐ-ի Պատուոյ Նախագահ տիար Զրաչ Սիմոնեան:

Սրահը այս առթիւ զարդարուած էր զանազան լուսանկարներով, որոնք կը ներկայացնէին մարգարանին գործունէութիւնը տարիներու ընթացքին: Ներկայ էին տղոց եւ աղջիկներու պասքէթպոլի խումբերու անդամները եւ տեր եւ տիկին Զրաչ Սիմոնեանի ընտանիքն ու հարազատները:

Ոչխարասեղանը ոչ միայն առիթ մըն էր մարգարանի յաջող յիսնամեակի հանդիսութիւնը նշելու, այլ նաեւ ՀԱՐՑ ՆՈՒՊԱՐ-ի երեց տղոց խում-

բը պատուելու, որ յիսնամեակի պասքէթպոլի մրցաշարքի բաժակին արժանացաւ յաղթելով Հալէպի ԶԵԸ-ի խումբին: ՀԱՐՑ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչութիւնը իր կողմէ յիշատակի վահան մը յանձնեց Օր. Մարլօ Սիմոնեանի, որ քսանհինգ տարի անընդմէջ եղած էր պասքէթպոլի աղջկանց խումբի սիւներէն: Ան իր հրաժեշտի մրցումը խաղաց 31 Զոկտեմբեր 2008-ին:

Տիար Զրաչ Սիմոնեան իր խօսքին մէջ շնորհաւորեց յիսնամեակի կազմակերպիչ մարմնի անդամները իրենց կատարած գործին՝ եւ տղոց երեց խումբի անդամները իրենց ձեռք ձգած յաղթանակին համար: Ան քաջալերեց կրտսեր սերունդը որ հետեւի նախորդներուն եւ ձեռք բերէ նորանոր յաջողութիւններ:

ՏԻԿՆԱՆՑ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ԿԱՂԱՆՂԻ ՊԱՋԱՐ

Գահիրեի ՀԱՐՑ ՆՈՒՊԱՐ-ի Կաղանդի տարեկան պագարը տեղի ունեցաւ 26 Դեկտեմբեր 2008-ին: Ներկաները վայելեցին ձմրան արեւը, սրահի տիկիներուն պատրաստած համով ճաշերը եւ Կաղանդի հաճելի երգերը:

Պագարի սեղանները լեցուած էին Կաղանդի գանազան նուէրներով եւ միջազգային ու հայկական ուտեստեղէններով: Այս տարւայ պագարը տիկին Վիվիան Սիմոնեանի հովանաւորութիւնը կը վայելէր:

Կեսօրուայ ճաշէն ետք պատանիները եւ երեցները առաջնորդութեամբ դաշնակահար Օր. Արփի Ճանիկեանի, սկսան Կաղանդի երգեր երգել որ-

պեսզի Կաղանդ Պապան շուտով գայ: Երգերու նուագակցութիւնը երգեհոնի վրայ կատարեց Օր. Արփի Ճանիկեանը որ շաբաթներէ ի վեր երգողներուն հետ փորձեր կը կատարէր: Երգն ու նուագը շէ նշող մթնոլորտ մը ստեղծեցին:

Հազիւ Կաղանդ Պապան սրահէն ներս մտաւ, փոքրիկները գայն շրջապատեցին ստանալու համար իրենց նուէրները: Անոնց ծնողները աճապարանքով նկարեցին փոքրիկները Կաղանդ Պապային հետ: Խեղճ Կաղանդ Պապան նուէրները բաժնելէ ետք սուսիկ փուսիկ առանձին հեռացաւ: Մինչեւ գալ տարի ցտեսութիւն...

Վարձքը կատար բոլորին:

ՀԱՐԱՆՆԵՐԻ ԳԱՅԻՐԷ

ԳՆՂԱՄՈՒՂԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

Կիրակի 25 Յունուարին տեղի ունեցավ Գահիրեի ՀԱՐԱՆՆԵՐԻ-ի կազմակերպած գնդամուղի մրցաշարքին աւարտական մրցումը:

Մրցաշարքին մասնակցած էին 24 խաղացողներ: Մրցումներուն ընթացքին

Արմեն Վարժապետեանի ցուցաբերած բար-

ձըր որակի խաղարկութիւնը գինք հասցուց աւարտական մրցումին, որուն ներկայ էին մեծ թիւով մարզասէրներ:

Արմենի փայլուն խաղարկութիւնը ընդդէմ Եուսրի Ժոզէֆի (3-0) եւ Յակոբ Գալիշեանի (3-1) զայն արժանացուց մրցաշարքի ախոյեանութեան, որուն համար ան ստացաւ տէր եւ տիկին Զրաչ Սվաճիպաշեանի տրամադրած բիրեղեայ հոյակապ մրցանակը:

Տէր եւ տիկին Զրաչ Սվաճիպաշեան մրցաշարքի ախոյեան Արմեն Վարժապետեանի կը յանձնեն մրցանակը

Մրցաշարքին մասնակիցներէն մաս մը

Գնդամուղի աւարտական մրցաշարքին ներկայ մասնակիցները

ՑԱՆԿ

ՀԱՐՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի նոր կեդրոն փոխադրության 50-ամեակին առիթով ստացուած նուիրատուութիւններու

5000 Ե.Ո.		Տէր եւ տիկին Տիկին Տիկին Օրիորդ	Ռուբէն Սիմոնեան Տիանա Մեսրոպեան Սիւզի Մեսրոպեան Յերմինէ Վարձպետեան
Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին Տիար Ժիրայր եւ Տէր Տեարք եւ տիկնայք	Անդրանիկ Մեսրոպեան Պերճ Թերզեան Հրաչ Սիմոնեան Նուպար Սիմոնեան Օննիկ Պըլըքտանեան Սարգիս եւ Հրանդ Վարձպետեան	Տէր եւ տիկին	750 Ե.Ո. Համբարձում Բարեսերեան
Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին	Օննիկ Կարիպեան Ռիչըրտ Բարմաքեան	Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին	550 Ե.Ո. Կարի Կիրակոսեան Յովհաննէս Սիւլահեան Հալէպի ՀԵԸ-ի Մարգիկներ
3000 Ե.Ո.			
Տոքթ. եւ տիկին Տոքթ. եւ տիկին Տէր եւ տիկին	Կարօ Աբգարեան Վիգէն Ճիգմէճեան Վահէ Վարժապետեան	Տեարք եւ տիկնայք	500 Ե.Ո. Անդրօ եւ Վիգէն Վարժապետեան Գեորգ Աւանեան Լեւոն Նիկողեան Հրաչ Սվաճիպաշեան Տիգրան Առաքելեան Նապիլ Սորսի Պերճ Զէչէճեան Միքայէլեան ընտանիք Ճոն Ճէնսա Ուսամա Ատիպ Գեորգ Սազայեան Վրէժ Սէֆերեան Արթօ եւ Կարօ Թօսունեան Զաւէն Ճիգմէճեան Գեորգ Կաճոյեան Միսաք Լէյլէկեան Պարգէլ Սարգիսեան ՈՄՆ
2500 Ե.Ո.		Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին Տոքթ. եւ տիկին Տոքթ. եւ տիկին Տեարք եւ տիկնայք	Սեպուհ Զըրմաճեան
2000 Ե.Ո.		Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին Տոքթ. եւ տիկին Տոքթ. եւ տիկին Տեարք եւ տիկնայք	Յակոբ Ժամկոչեան Պերճ Թուլումպաճեան Լեւոն Իշխանեան Ժիրայր Տեփոյեան Ժիրայր Յակոբեան Խորէն Գալընեան Գեորգ Երզնկացեան Ճորճ Սիմոնեան Ալեքս եւ Արմէն Ալեքսանեան ՈՄՆ
1500 Ե.Ո.		Տէր եւ տիկին	Պերճ Աւետիսեան
1100 Ե.Ո.		Տիար	300 Ե.Ո. Գրիգոր Մարգարեան
Տիար	Էտուար Հիւսէյնճեան		200 Ե.Ո.
1000 Ե.Ո.		Տիկին	Ժագլին Փարթամեան
Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին Տէր եւ տիկին	Դանիէլ Ճոճոճեան Գրիգոր Աբիկեան Յակոբ Աբիկեան	Տիար	100 Ե.Ո. Լեւոն Տէր Յակոբեան

